

Ketabton.com
Abdul Haq Jahanzeb

صديقي
سوات

This book was gifted in honour of Abdul Haq Jahanzeb on the auspicious occasion of the National Book Festival as special contribution on 12 December 1954. **Pukhto.N** is gifting this book to its readers t

No. 19
16.7.57

۷۸۶

جهان زيبی

مشاعر

زیر سرپرستی سیف الملوک صاحب
 صدیقی ریاست سوات
 لیکونکے اور مرتب کوئے فیضان سوات

Govt. Higher Secondary School
 Acc No. 15
 Date
 KADAL Swat

تمہید کتاب

چونکہ سنخمال د حضور اعلیٰ حضرت ہمایونی
جناب محمد عبد الحق جہان زیب خان
صاحب حکمران ریاست سوادام اقبالہ د
جشن سالگری ۱۹۵۲ء د ۱۲ د ستمبر
محفلہ جو نوبہ د خوگ وطن بناغلی محترم جناب
سیف الملوک صاحب صدیقی پوخلور طرحہ د خیل فکر
دنتا جو نہ منتخب کرے پہ غوی باندا دیبانو
اوشاعر اوصاحب خیل خیل جدبانشکار کرے
لہذا دامونہ د جو مجموعے پہ طور پہ حد د حلقہ احباب
اود ناظرینو د جشن کیں پیش کووے۔

(گر قبول افتد ز ہی عز و شرف)
فیضان عفی عنہ
(سید و شریف)

غازی ملت حکمران سوات

د نظمو نو فہرست

نمبر شمار	عمر نظم نوم د شاعر و دہفتہ	نظم نوم د شاعر و دہفتہ	نظم نوم د شاعر و دہفتہ	نمبر شمار
۱	تمہید کتاب	۲	۱۱	۴۶
۲	سیف الملوک ضابطہ	۲	۱۲	۷۸
۳	فضل الرحمٰن فیضاً	۱۳	۱۳	۸۰
۴	حبیب الرحمن حبیباً	۲۳	۱۲	۸۳
۵	امیر حیدر ضابطہ	۳۳	۱۵	۸۹
۶	ایاز صاحب کراچی	۲۲	۱۴	۹۶
۷	عبد المالك ضابطہ	۲۷	۱۷	۱۰۰
۸	شیر محمد خاصا مینو	۵۵	۱۸	۱۰۶
۹	احمد خاصا نشتر	۵۸	۱۹	۱۱۸
۱۰	مولو ضیاء الحق ضابطہ	۶۳	۲۰	۱۲۰

اوس جو رد ترقی و محو نبرد پاره دی اسباب
 ختله پہ عروج د سوات تاریخ دے پھر باب
 مالیار چہ دکلزار لر کپہ زاغ زغن غر اب
 د سیال سرہ چہ سیال کر و مونبر والی عالیجناب
 دا اول ددہ ہمت دے خان خبر کپہ د احوالہ
 یوزہ نیم چہ پد کیمہ خوشحالہ
 صحت درلہ در کوی پاک اللہ غنی غفور دے
 زارہ حوانان، وارہ ہر یوپہ ک ساعت مسرور دے
 فرمان چہ خہ کوے پہ صدق موبہ تہ منظور دے
 د قوم د ترقی خدمت د نور علی نور دے
 شری د دوری شو بہتر د زرین شالہ
 یوزہ یوازے نیم چہ پد کیمہ خوشحالہ
 وطن د باغ رم کپہ خوک ناشکرہ د احسان دی

جناسیف الملوک صادق الایب سوات

طرح

یوزہ یوازے نیم چہ پد کیمہ خوشحالہ

رازہ تماشہ او کپہ ہر طرف تہ حمالہ

یوزہ یوازے نیم چہ پد کیمہ خوشحالہ

رازہ تماشہ او کپہ د اقبال ختله نردے

مولی پہ لوی احسان را کپے دادر نیم اختر دے

خوشحالہ قام پد کپہ جہاز زیب د دوی رہبر دے

بل گورہ خارورہ چہ نین باڑہ د سہبر دے

ہم رو بہ ترقی دوی د اجشن کال تر کالہ

یوزہ یوازے نیم چہ پد کیمہ خوشحالہ

ناشکره به هغه وی چه په مثل د شیطان د
 اصیل پر خوشحالیری په مونږ فضل د سبحان د
 حصه د منافق د لته هم هلته کښن نیران دے
 هر دم په ژوند کښن نه کړه صدیقی د خپل وصاله
 یوزه یوازے نه یم چه په د یم خوشحاله

طرح
 ن ن
 طوطیا په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع

نن بارة د سهر د پتنگان را غله په شمع
 طوطیا په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 نن بارة د سهر د خوشحالی د ده په هر لور
 هر خواته نظر او کړه چوانان دی کور په کور
 غنچه شنه د خندانه پورے بکبله کوی شور
 دعاء کوی سلطانته چه ئے ورک کړه ظلم زور

هر یو په خپل پوره د نه ئے شته د بل نه طمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 خندا ده خوشحالی ده په چانشته درد و غم
 دعاء کوی الله ته د خپل واکي اعظم
 ادیب شاعر چه وړاند کړه قرطاس ته خپل قلم
 او صاف د جهان زیبا لاپوره نرو و زرشه خم
 جمال ستا د کمال چه په نظر شو د جامع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 رښتیاده چه عادل سلطان د پاک الله رحمت دے
 داهم د خدای د لوری پوښ فضل عنایت دے
 خندا یگو، خوشحالی کو په هر خای همونږ وقت د
 غمخوار د هر یو کار چنپله غازی ملت دے
 په تا چه خوک خفه و عارب د زرتوزر کوی قمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع

ستره چه ماضی خمون د حال د انعکاسه ده

هر سړی موندلے لویه برخه ستا د لاسه ده

نشته یو مثال چه به وی دا دور و دوران د چا

نه به یو منصف عادل، بیدار وی حکمران د چا

نه به زیب زینت لکه خمون وی په جهان د چا

دا سے رقیبا به په تعجب نرو وی حیران د چا

لویه تجربه د لقمان او بلینا سه ده

هر سړی موندلے لویه برخه ستا د لاسه ده

تا د ملک او قوم چه په کوم شان سه تعمیر کړے

بل د صحت تعلیم عجب غوندی تدبیر کړے

بنسکله کور په کور چه انتظام د تنویر کړے

هر ځای کبی انصاف د غریب او دامیر کړے

حک خیر الناس و من ینفع الناس ده

هر سړی موندلے لویه برخه ستا د لاسه ده

چه شکر نن او نه کړی دا بد بخته بد کړ دا ده

خلاف د اولی الامر په تحقیق کبی کنه کار د

تعمیر انصاف د سوات په مثل بل په کوم دیا رده

صحت دولت د علم کړه حاصل که ستا پکار د

حق وایه صدایقی حق ته د تھیک و نسیه سمع

طوطیان په گلستان کبی په خندا کینا سته جمع

طرح

هر سړی موندلے لویه برخه ستا د لاسه ده

دا سے تجربه په تحقیق کبی د احساسه ده

هر سړی موندلے لویه برخه ستا د لاسه ده

هر سړی د فکر ځان ته نن او د پرون او کړی

فرق په رشتیا د وصال او د بیلتون او کړی

بل د زړه په سترگو د کتنه د گردون او کړی

شکر د الله د به د عهده د مامون او کړی

گو یا پہ دغہ قوم فضل دَرَبِ العَلَمِینِ شِی
 دروغ نردی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شِی
 مشہور پہ تواریخ کو کب دے عدل جہا نکیر
 ترے د انصاف د پارہ دہ بہ و کہ ز نخبیر
 مظلوم بہ ہلہلہ لار شہر چہ بہ وہ د خان پہ ویر
 وٹیل بہئے فریادی تہ راتہ او د کراہ تقرر سیر

سَلِیْمِ پَہ دغہ وصف یا دید لے بہ تحسین شِی
 دروغ نردی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شِی

یوٹو خبرے واورہ تہ د غازی مِلّت
 ربتینے نگہبان دے د خپل مُلک اور عیّت
 پخپلہ د سپاہی پشان و لاروی پہ خدمت
 فریاد د فریادی اوری ہر جائی پہ ہر ساعت
 اوصاف لے نہ ختمی ہی کہ ہر وصف پہ تضمین شِی
 دروغ نردی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شِی

تیرے زمانے تہ چہ ن فکر خوک د سوات کوی
 خدا تیکو کہ انسان وی دے بہ فخر ستا پہ ذات کوی
 یا وہ قتل خون یا مطالعہ د کائینات کوی
 حکمہ ہر یوکس پہ دے خلوص صدق صفات کوی
 ہر جائی اورید لے صدیقی د حق شناسی
 ہر سری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسی

طرح

دروغ نردی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شِی

محفوظہ خزانہ وی چہ پلاس کب د آمین شِی
 دروغ نردی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شِی

پہ صدق چہ خدمت کوی مالبار د گلستان
 بلبیل و رلہ راغوار ہی بل تہ لے کوی زاغان
 زاغ و زغن چہ نہ وی ہر بلبیل شِی ثنا خوان
 ہم داد و وطن حال وی چہ عادل وی حکمران

دَدَہ پہ برکت باندِ وطنِ حمونب سُمبال دے
 ہر یوتہ پہ خندا دے ہر یوکس تہ پہ نیک خیال دے
 دَدَہ دے نظم نسق تہ ہر یوسرے لیوال دے
 تعمیرے صدیقی پہ دے زمان کنبی پومثال دے
 مُہد او معاون دَدَہ ربا پہ ہر یوحین شی
 دروغ نہ دی رشتیاد پہ رشتیا کہ دیقین شی

سُیْفِ الْمُلُوكِ حَبَا

صَدِيقِي سِيدُو شَرِيفِ

فُضْلِ الرَّحْمَنِ فَيضَانِ شَاعِرِ خُوشَنُوتِيسِ

رِيَا سِتِ سَوَا

طَرَح

يُوزَةُ يُوَا زِي نَه يِمَه پَه دے باندِ خُوشَالَه

رَا زَه كَلَه رَا زَه چَه دِ خَبَرِ كِر مَه دَحَالَه

دَانَه چَه بِيَا حَمَانَه تَه كَلَه كُو كُصَالَه

نِن بَارَكَه د سَهْر سَتْرَكِي وَهِي حَمُونِبِ پِلُور

يُونَا وِي دَ مَكِينِ دَا خَلَه شَوَه حَمُونِبِ پَه كُور

كَلُونَه دَ عِشْرَتِ دَ ذَرِيَه پَه بَاغِ كِنِي شُو سَمُور

دَ سَوَاتِ پَه كَلِسْتَانِ كِنِي بَلْبَلَانِ كِي شُو پَه شُور

خُوشَالَه خُوشَالِي دَه نِن دَه سِرِي دَخِيَالَه

يُوزَةُ يُوَا حِي نَه يِمَه پَه دے باندِ خُوشَالَه

پہ جوش د محبت کبی د سیماب غوبد رقص شوم
 د عام نہ جدا شومہ د خاص سر خاص شوم
 میدان د تصور تہ ورد نہ پہ اخلاص شوم
 د فکر پہ دریاب کبی و رپکے لکہ غواص شوم
 خارج مکرہ لعلونہ چہ قول چک د لہ کمالہ
 د شاہ د تاج پوشی پہ تاج جواؤم کرہ الالہ
 ن جشن د حضور دے کہ د کوئی اختر ہلال
 د ابدر د کمال دے کہ یو ستورے د اقبال
 یا بسکلے پلو شہ دہ سر و ہی پورہ پہ کال
 یا داچہ پہ ہجران پسے مدام راجی وصال
 ن جونہ د جشن تماشاہ کری د دیوالہ
 نری دنگے غرانگے سر بھر کری د سوشالہ
 دازہ یوازے نہ یہ پہ د بانڈ خوشحالہ

د خیال پہ آئینہ کبی درتہ بنا یم یو تصویر
 پہ ہوش شہ ہسے نہ چہ شہ د خا یہ ہو اکیر
 د سبی د جا دو نہ درتہ چک کوم تقریر
 اثر بہ ہلہ او شہی د ضمیر نہ پہ ضمیر
فیضان خیل تخیل کرو د شاہ مینے تہ لیوالہ
 الفاظوئے پہ زخم د زریہ کینہودہ د سما لہ

طرح

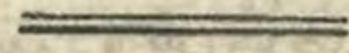
طوطیان پہ گلستان کبی پہ خندا کیناستہ جمع
 یو وزخ زہ د سیل د پارہ قلاوم صحرائتہ
 گلشن د خوشحالی کبی گر زید مہ زہ ہر خواتہ
 یوزیر عجیبہ بھار پہ غوک کبی او د ماتہ
 طوطیا پہ گلستان کبی پہ خندا کیناستہ جمع

د سوات په گلستان کښن پن چغیر ی بلبلان
 محفل ته د ادب واره غونډی ری ادیبان
 په یادو د سلطان کښن مشغولیری شاعران
 د جشن په جون کښن بیا او بیا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 د باره د سهر تاریخ به یادوی په هر حال
 چه د اسی سالگره پکښن کید شوی پهر کال
 خوشحاله خوشحالی ده نن دهرسری په خیال
 د جشن په د شپه کښن تر صبا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 د جشن فریدون او د نوروز نه د جمشید
 همونزه جشن زیاده د احمونزه د یو عید
 آزاده آزادی ده پکښن نشته د غم قید

یو ښکلی محفل کښن شاه کدا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 یو سیل د تماشه ده پهر حای پهر مکان
 تاریخ تازه کول دی نن د سوات د حکمران
 دا حکه نن راغونډ شولوی واره زاره خوانان
 د دی خوشحالی نه په رشتیا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع
 د انجاس نه د چو پورے او شود اسی یاد
 په باره د سهر کښن حاصلیری همونزه مراد
فیضان حکمران د همونزه تلوی زند باد
 نن عام و خاص د پار د دعا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښن په خندا کیناسته جمع

طرح

هر سوری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

دیر دیر فوائد دے رسو لی دی جہان و تر

لاس دے دلا سے دے دے پسر هر یو انسان و تر

نشہ دے سلطانہ دے عیان نہ خہ بیان و تر

هر نتیجہ دے حدیث دے خیر الناسہ دے

هر سوری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

خاص دے هر پورخ دے داروئے دے ایسے مسیحا ئے تہ

چو تہ مرے ورنہ ئے خوہر چانہ پخلائے تہ

هم حمونب دے غم دے شپہ دے پارے یو صبا ئے تہ

هر فایده ستا حمونب دے پارے بے قیاسہ دے

هر سوری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

ستا پہ لوی ہمت سرے دست اوطن آبادشہ بنہ

علم دے از دہ کورہ ورتہ جہل نہ آزادشہ بنہ

هم پہ جمیل وصف سرے هر وطن کبنی یادشہ بنہ

داد ستا تو تہ حکمہ اوس خلاصہ افلا سر دے

هر سوری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

تا دے قوم دے پارے ہم پورے کورہ ضرورت و ارہ

تا دے ترقی پہ عروج چوت کورہ ریاست و ارہ

حکمہ دے کتانه تول خوشحالہ رعیت و ارہ

ستا مہربانی دے یوے بلے نہ کیا سہ دے

هر سوری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

جشن دے بارے دسہر دے مبارک وی ستا

دیرے خوشحالی دے سلطانہ یو پہ لک وی ستا

ستورے دے اقبال دے تل رو سنا نہ پہ فلک وی ستا

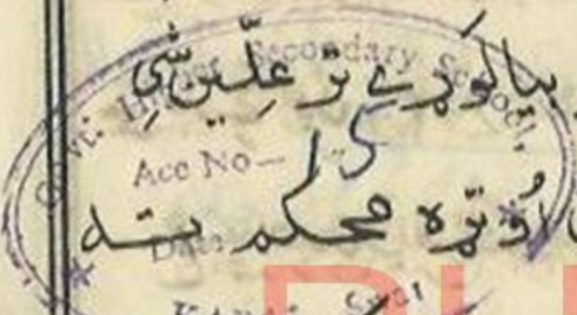
دا دعاء جو نذرہ ستا پہ حق کبی بے وسواسہ
 ہر سہری موند لے لو یہ بر خیر ستا دلا سہرہ
 تہ در زندا باد لے حکومت دستا مدام وی تل
 سوک د رحمت دستا پونہ علی اللہ وام وی تل
 ہم د فیضان حقیر پتا دعا سلام وی تل
 دا بنادی شروع جو نذرہ انیس بنو انچاسہ
 ہر سہری موند لے لو یہ بر خیر ستا دلا سہرہ

طرح

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

تور دی کہ سہرہ شنہ دی ہم کہ زپردی او کہ سپین شی
 دا کہ پہ یورنگ شی نو بیا جو رہ تہ ترائین شی

راشہ دورنگی پریدہ پہ یورنگ سہ رنگ شدہ
 تہ کہے عاشق نو د آشنا د در ملنگ شدہ
 زرشہ د باطل د پارہ غشہ د خدنگ شدہ
 دوست بہ د خوشحالہ شی دشمن بہ د غمگین شی
 دا سہ کارناہ بہ د بیا کو پری تہ علین شی
 مان د اتحاد پہ رسی او تہ حکمہ شدہ
 زہر د تفریق د مینہ نہ واپہ کورہ مدغم تہ
 زہر د پہ چارہ د شاہ د مینہ کورہ قلم تہ
 ٹوک چہ دا سہ کار کوی پہ رشتیا سہ ناز بین شی
 دا خہ دروغ نہ دی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 راشہ دروازہ د یقین او وہہ پہ زورہ
 خپل یقین د خاص کورہ بیا ہلہ لہتوہ نورہ
 ولے تہ دیدہ او دانستہ گورے شمکورہ

شوک چه د اخلاص په جامه پتې شي نو آمين شي
 تريخ نړوي بيا خلقونه ډير خوگ لکه کبېن شي
 ته په صداقت د جهازيب د در غلام شه
 ښکار لکه مار غه د هجت د ده په دام شه
 خو به ئې بد نام ته د وفا په نوم نيکنام شه
 مخ په صدق وينه چه روښانه د جبين شي
 هله به بيار و نر در ته د يار د غي آمين شي
 خيال کوم هج بوره زه په دے معما کما نو
 د اتش قعه نړ دي که واورى هو ښيارانو
 د ايو معمه د مطلب ډ که ده يارانو
 واي **فيضان** تاسوته که پوهه پر دور بين شي
 کوزه پايه بړه، بړه کوزه د خود بين شي
فيضان سوات عفي عن سید و شريف

الرحمن صاحب ادیب کالوچ
سوات

طرح

یوزة یوازے نه میه په دے باند خوشحال
 نن باره د سهر دے هر سر کړي له خياله
 یوزة یوازے نه میه په دے باند خوشحال
 نن بيا هغه تاريخ دے هغه مياشت د دسمبر
 ختله چه پر تخت وه والی صاحب بهادر
 هر چاته هر سر راخي خوشحال په نظر
 داز ياته خوشحالی د پر سیري د بل کاله
 یوزة یوازے نه میه په دے باند خوشحال

دے جشنِ تاجپوشی لہ د و الی صاحب والی
 یوزہ یو اے نہ یم چہ پڑ کومہ خو شحالی
 د سیال سہ چہ سیال نردی ہغہ کوی سیالی
 معورہ ہم مسرورہ پدے و رخ و نیم بد حالہ
 یوزہ یوازے نہ یم پدے باندِ خوشحالہ
 د اورخ د خوشحالی دہ ن د ہر یو مسلمان
 ہر ہائے کبی خوشحالی دہ پہ ہیچا نشتہ خفکان
 تاریخ د تاجپوشی چہ دے جو ن د حکمران
 وہ چہ زبون حالہ ہغہ نہ کار زبون حالہ
 یوزہ یوازے نہ یم پدے باندِ خوشحالہ
 د اورخ د خوشحالی د اہل سوات و اقبال
 د بارہ د سہر دہ مبارکہ د دے کال
 دہ داسے خوشحالی لکہ د عیدہ پہ ہلال

د بارہ د سہر پکنی تاریخ و نیم نیکفالاہ
 یوزہ یوازے نہ یم پدے باندِ خوشحالہ
 امان د انقلابہ نہ جو ن د حکمران وی
 دنیا کبی ترخو پورے چہ داز مکہ د آسمان وی
 ہم داسے د پہ قام باندِ مشفق جو ن سلطاوی
 دعا د حبیب دادہ ا خالفہ لایزالہ
 یوزہ یوازے نہ یم پدے باندِ خوشحالہ

طرح

طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند کیناستہ جمع
 طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند کیناستہ جمع
 بن بارہ د سہر دے شاہ گدا کیناستہ جمع
 د بارہ د سہر یووی افتردے د او لس

هر یوسری ته گورم چه کوی خندا هوس
 د د پری خوشحالی نه په هر حای کبی د مجلس
 حسد او کینه لایه نن اعدا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع
 بے حد خوشحالی ده ریاست کبی کور په کور
 چه ورخ د تاجپوشی ده د وائی صاب غمخور
 په زیاته خوشحالی له کتبه پاخیدا که رنجور
 آغوسته خه جا و خلقوز یبا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع
 نول خلق راغوند د خوشحالی شو په میدان
 هر یوکری خوشحالی په تاجپوشی د حکمران
 په هر کلی د سوات کبی په هر حای په هر مکان
 محفل د خوشحالی کبی یار آشنا کیناسته جمع

امیر دے که فقیر دے کوی هر یو انتظام
 پیشوندی جلسے دی، دعا کا نے کوی قام
 شوک چه بے آرام وہ هغه وینم په آرام
 په خوان د سلطان ادنی اعلی کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع
 بیکاریگی هر طرف ته دروازے بنی مزه دارے
 میران بنی په د ورخ چه مسافر دروھی پلارے
 نور وائی مسافر خنکه اختر شه په تلوارے
 حبیب وائی کار و آتری په سودا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع

طرح

هر سوری موند لے لویه برخه ستاد لاسه ده

حضوره ما ایستل بادشاہی ستا سو قیاسہ دے

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

موندے لویہ برخہ ہر یوکس کتا سلطانہ

احسان مالی جانی کوے دہرہ مسلمانہ

بیا خاصکر بہ عاجز وئے بے حد مہر بانہ

ہم دیر د احسانونہ ہم جزا د سمد لاسہ دے

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

بہ مثل د حاتم د حکمرانہ سخاوت دے

لایق د دیر تحسین د آفرین د حکومت دے

د عدل د انصا د پہ کئی جہان شہرت دے

ستا فیصلہ ہر د میرا او د قسطا سہ دے

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

ہر فیصلہ کرے بہ انصاف عدل پسندے

ہر دے نوم د انصاف بہ تمامی جہا سر کندے

ہر صوف پہ د اوصافو بہ چترال پہ دیر در بندے

تعاریف د دنیا تو لہ کری دلانہ کہ لپاسہ دے

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

حاکم دیوی حاکم چہ ور پکن عدل انصاف وی

ہر مدق چہ لہ بدو د رشوتہ خنے صاف وی

ہر م چہ جرم او کری بہ اقرار بانہ معاف وی

لہ دے نہ چہ خلاف شی بیاتو بہ دد خناسہ دے

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دے

ماوند د برخہ نصیب کرے زیالہ دے نہ بنہ اقبال

چہ گرجی مظلومنا د بہ انصاف عدل خوشحال

ن دلہ گردش د انقلابہ او سہ آل

دعا د مظلومانو تیر سخنے د الماسہ دے

ن باره د سهر د تا جپوشی ده حکمرانه
 دانیک فال تاریخ د هر یوکس و ینم شا دانه
 د اورخ له اختراکه نه ده مهر بانه
 هره خوشحالی د کال د هر یو د پاسه ده
 هر سری موندلے لویه برخه ستاد لاسه
 د احبیب له صدقه خیل مالک ته په د سوال کبی د
 تل د تضاعف د سالکیرئی د کال په کال کبی د
 بل د نیکنامی غرض ے هر زمان په خیال کبی دے
 د الار د نجا هر مسلمان له ے و سوا سده
 هر سری موندلے لویه برخه ستاد لاسه

طرح

دروغ نذدی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی

سوات ته چه خوک راشی پر رحمت در متین شی
 دروغ نذدی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی
 لار چه یو ظالم او بل مظلوم شی عدالت ته
 دیر په خوشحالی مظلوم راضی مظلوم غمگین شی
 ز غلی عدالت ته مظلومان له هر طرف نه
 سوال د دوی قبلین د پرخفه ظالم بیدین شی
 په سوا کبی مساوات د معتبر او د غیر یاد
 حق رسی ے کیبری که خوک خا او یا مسکین شی
 زیات له مور و پلار مهر بانه شا په قام د
 بیا په کومه په وجه رعیت به تر غمگین شی
 نن په انتظام باند خوشحاله رعیت دے
 نه غواری هیشکه چه بدل دد آئین شی

رحمت پہ ہنر چاوی چہ مطیع د حکمران وی
د شہا نہ چہ خلاف شی ہنر دور د شیاطین شی

د غلو شو کمار و نشتر مسافر سر خطر

نہ فکر لوی غم کہ پہ صحر اسر پہ بالین شی

حبیب وائی نصیب د والی عمر د نوح شی

د قام دہ داد عار د فرشتو د پو آمین شی

حسب الراجحان حبیب

گالوچ - سوات

بنا علی امیر حیدر رضا بونیری

ریاست سوات

طرح ۱

یوزہ یوازے نہ نیمہ پہ دے باند خوشحالہ

یوزہ یوازے نہ نیمہ پہ دے باند خوشحالہ

د بارہ دسمبر د خدای محفوظ کری د زاو

یوزہ یوازے نہ نیمہ خوشحالہ قول جہاد دے

د سوات پہ بنکلی زمکہ جہان زیب چہ حکمران دے

مرغی وائی سند دے چہ دا خنک امن آمان دے

مولی د پہ بنادی لوی د اکال تربیہ کالہ

یوزہ یوازے نہ نیمہ پہ دے باند خوشحالہ

مولی د پہ بنادی سر لری د والی ذات

ذات د دہ خوشحالہ وی خوشحالہ مولی سوات

پہ عدل پہ انصاف کبھی شاہ آغستی دی صفات
 قدم نقش قدم ہے ہر پوک کے دکمالہ
 یوزہ یوازے نہ میہ پہ کے باند خوشحالہ
 قدم نقش قدم ہے رو یہ دہہ د اسلام
 اسلام ہنہ اسلام وی چہ ہے درست خیری انجام
 انجام د نیک خوینو پہ والی کبھی دی تمام
 د ملک او د ملت خبر ندرہ تے محالہ
 یوزہ یوازے نہ میہ پہ کے باند خوشحالہ
 د ملک او د ملت پہ محبت کبھی وی غرقاب
 د خوار و غریبانو پہ خدمت کبھی وی غرقاب
 قانون ہے شریعت کے شریعت کبھی وی غرقاب
 آواز ہے د توحید کے اورید کے دبلاہ
 یوزہ یوازے نہ میہ پہ کے باند خوشحالہ

آواز ہے د توحید دے اورید لے برابر
 مہمندی رسول تہ درست و ہنہ او کوی مقرب
 یوزے د باغی پلورے تلہ امیر حید
 بیل تہ کل ویلو چہ بہ تہ رائے صبا لہ
 یوزہ یوازے نہ میہ پہ کے باند خوشحالہ

طرح ۲۷

ملو طیان پہ کلستا کبھی پہ خندا کینا ستہ جمع

مفل کبھی خوا پہ خوا آشنا آشنا کینا ستہ جمع
 ملو طیان پہ کلستا کبھی پہ خندا کینا ستہ جمع
 ملو طیان پہ کلستان کبھی د کلونو نند ارے کبری
 ک فاندی خوشحالیکی ٹوک د خیل جوش نغری کبری
 د کلوا خلی پرے فحو کے دوارہ سرے کبری

زاغان په تیخته لاره په بید یا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ په خندا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ چه صبا شې خوشحالی کړی
 چه باد د صباراشی پانپه خاندی قوالی کړی
 نغره د زنده باد کړی زند باد چه د و آلی کړی
 خوشحاله تمام قوم په مرجا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ په خندا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ مصالحت کوی د عیش
 هر یو په خپله ژبه اشارت کوی د عیش
 دنیا کښ په دنیا خلق صفت کوی د عیش
 نول قوم مخاخر د رهنما کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ په خندا کیناسته جمع
 محفل کښ خوا په خوا آشنا آشنا کوی خندل
 محفل کښ چه خندا کوی هم دا کوی کتل

د و آلی به مساوی نه وی خو ک بل
 جلوس کښ د بنادی خوئی داد کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ په خندا کیناسته جمع
 محفل کښ خوا په خوا آشنا آشنا کوی مذکور
 د و آلی خوشحالی نه معلومیربی مخ ضرور
 اباره د سهر د سالگیری کړی دستور
 میدان کښ مجلسیان په رضا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ په خندا کیناسته جمع
 محفل کښ خوا په خوا دیو بل نه تپو سونه
 حق کښ د و آلی غواری دعا نول اول سونه
 محفل کښ د خپل توانه خیر اتونه مجلسونه
 پاران د امیر حیدر لاس په دعا کیناسته جمع
 طوطیان په گلستان کښ په خندا کیناسته جمع

طرح ۳

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

دا خبرہ ہم ہر جا و بنیکے دخل قیاسہ

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ پہ خدمت کبی دہ

ہر یوہ صیقہ د شرافت پہ صداقت کبی دہ

ماہم اورید داوینا دعوام الناسرہ

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

ماہم اورید لی جہد قوم خان خادم گنرے

تہ خدمت د قوم کرے ، نہ جہ خان حاکم گنرے

تلے دا فقرا د فکر پور تہ دوسواسرہ

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

دا فقرا د فکر پور تہ ستاد وصف دہ

تلے دا فقرا د فکر پور تہ ستاد وصف دہ

عدل کرے انصاف کوے داستاد احساسرہ

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

عدل کرے انصاف کوے نہ چہ تہ ظلمونہ شتہ

نہ بہ ترقی سر دا سے نور قومونہ شتہ

بنیکل پہ اخبار اتو کبی لیک دحق شناسرہ

ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

درست پہ اخبار اتو کبی لیک جہاز بیابے تہ

تک مہربانہ پہ عاجز و غر با بے تہ

تیزہ رسائی د عقل ستا چہ د الماسرہ

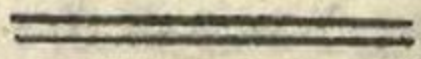
ہر سہری موند لے لو یہ برخہ ستاد لاسرہ

تیزہ رسائی د عقل ستا پہ سیاست کبی دہ

قوم د اسلام لہ بنہ فائدہ ستا حکومت کبی دہ

بیدار شی هغه قوم چه نیک خو به ئے حکمران وی
 خدمت چه د مخلوق کوی په ده رب مهربان وی
 هغه زمکه او غرونه کانزی لوته گلستان وی
 په جا باند نظر چه دخل رب العلمین شی
 دروغ نهدی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی
 په جا باند نظر چه وی د رب هغه عادل وی
 هغه تر مرتبه د خواخلاقو هم حاصل وی
 د سوات والی پشانه خدای خبر چه شوک عاقل وی
 په باره د سهر کینن چا چنه به مضامین شی
 دروغ نهدی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی
 په باره د سهر کینن کور په کور باند بنیادی دی
 دشمن د ئے ذلیل شی چه په زړه ئے ناسوئی وی
 آزاد خود غه ژوند ک بل به خه د آزا دی وی

په غیر د شریعت نه که قائم بل یوا ئین شی
 دروغ نهدی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی
 غیر د شریعت نه ریاست کینن دستور نشته
 قصور د ک نادانود دا ناوه قصور نشته
 ویناکوم د هانه ماته د کینن ضرور نشته
 شاعر امیر حیدر د مولی نکرې چه نگین شی
 دروغ نهدی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی

امیر حیدر جونپوری

بناغلے ایاز صاحب دگر اچنی نہ

طرح ۱

یوزکے یوازے نہ میہ پہ دے باند خوشحالہ

پرون د پینتنو "ن" پہ خندا را غلو صبا لہ

زیرے د بنادی گوندے ہد ہد را ورو سبالہ

غرد سلیمان دنکہ غری و لاہ صد ا لہ

پینگلہ د آیم بیاجورکے شودہ کہ الہ

بخت او تخت او تاج د خلی توب خنے زار پیری

کہ ناز د پینتنو فخوا باند ناز و نندی ناز پیری

تقدیر پہ گد سدا و تد بیر و لاہ پر کالہ

فطرت پہ سدا منکو کبھی حنار اوڑھیالہ

مختر پہ نورانی غیبک کبھی ضیا را اوڑھیالہ

نشہ لہ مستی و پد کے د صبار اوڑھیالہ

مقدیر او تد بیر دواہ لہ مرا نے قر بان پیری

سہادی لہ خوشحالی نہ پہ جامو کبھی نہ حائیری

فردوس د پینتنو غور پید پینتنو فخوا لہ

رضوان زیر و رکے ہسے رنگے د دنیا لہ

و رو نہ د بنادی د گور لے نہ ہر چالہ

صیرت ہم ارادو د مشیت دے دو جالہ

مہلی پینتون آدم تہ خلافت سپارے کی پیری

عوادہ د ہیواد چہ د بنادی پہ تال زنگیری

خیبر چہ چا خبر کرے د د ہسے رنگ احوالہ

وے پوی یم پہ د پوی یم و جو بیار غلو خلالہ

کمال د پینتنو و زینید و نک لہ زوالہ

کمال ہسے کمال چہ تکمیل موی لہ کمالہ

غازی چه تاتہ گورم ننکیالی م را یادیری
 جهان زیبہ اتاتہ گورم ابد الی م را یادیری
 مبارک دیشہ دا جشن آپہ سیالو کنی بے سیا
 یوزہ یوازے نہیمہ پہ کے بانڈ خوشحالہ
 پستو پہ کلا سہ چہرے واک دراعلو تالہ
 بنادی بہ و نہ کری چہ پچلہ شوہ واکوالہ
 وارہ پستتانه پہ ہر وطن کنی خوشحال لیری
 نوبت چہ نن د ستوا پہ سہ درو کنی ستاغیری

(یا ز کراچی)

ہا غے عبد الماک صا فکری
 تند و پاک - سوات

طرح ۱۱

یوزہ یوازے نہیمہ پہ کے بانڈ خوشحالہ
 ہر جا فیض موندے د بیل بیل ستاد اقبالہ
 مطہن، خورسند، ستا پہ دور با مالہ
 سوات کے بونیر کے دوار خلاص شو د جنجالہ
 سوال ستاد عروج کوی ہر شوک د ذوالجلالہ
 یوزہ یوازے نہیمہ پہ کے بانڈ خوشحالہ
 سور رحمتے قام لہ گورے لارے صاے
 ر ظلم دورک کپہ فرشتہ چہ د انصاے

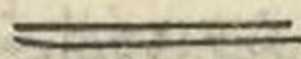
هر قدم چه اخله مکمل وی، نه کوی لاله
 و پانده هر سو استا به اقبال شه دخیل سیاله
 یوزه یوازے نیمه په د با ند خوشحال
 لورہ، که جورہ ده، که خت دے که کمرده
 کل دے که بنهر دے که سمه ده که غرد
 هر خای غوریدے ستا د عدل بنه خادرسا
 نشته منزری هغه بیرو و تیر ليواله
 یوزه یوازے نیمه په د با ند خوشحال
 زه وی، که او رے پکن هر خوک خی مز کوی
 یرہ تره نشته خیل خیل مشغل کوی
 امن او آمان دے فکری نه خوک کل کوی
 قام د سواد علم په دولت شه مالاماله
 یوزه یوازے نیمه په د با ند خوشحال

طرح ۱۲

طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع

طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع
 قدرت چه د خزان ور پکن او کوه قلع قمع
 اره بن د بهار په بنه موسم شه گلستان
 یو د حده زیات شه غوتو او سپرد لو خان
 هر گل شه په خندا چه پسری او کوه اعلان
 بلبل هم نغمه زن شه دوصا د گل په طمع
 طوطیان په گلستان کبی په خندا کیناسته جمع
 افغان د باغ لاره، مهر با نه شه خا و ند
 سیاد ورک شه ظالم نغمه غریبی خوند په خوند
 مستی کوی خوشحال دی پرند چرند په ژوند

کہ لوی دی کہ و ارہ دی ہرچا بیاموند لہ نفع
 طوطیان پہ گلستان کئی پرخند کینا ستر جمع
 عجیبہ تما شہ دہ سوات کئی بن صبا اختردہ
 د اورح د سعادت دہ بنیکل دور بختوردہ
 وطن بقول چراغان دے حکم بارہ د سہرردہ
 ریزا د قمبودہ ہرچائی بلہ دہ ہم شمع
 طوطیان پہ گلستان کئی پرخند کینا ستر جمع
 راضی دی د غازی نہ پہ بنہ شان سہ قوموند
 پہ دور جہان زیب باند او باسی تل شکر و
 فکری یوازے نہ ہر یو منصف و ایٹی حالوند
 فیضیا بہ نے پہ فیض سہ ہرچوک دی نشتر منع
 طوطیان پہ گلستان کئی پرخند کینا ستر جمع

طرح ۳

ہر سری موند لے لویہ پرخہ ستاد لاسر دہ
 ہر سری موند لے لویہ پرخہ ستاد لاسر دہ
 د اصد اٹمانہ ، بلکہ داد عام الناسر دہ
 فیض موند لے چاند دے؟ ہر و مہرچوک دی؟ و ایہ
 بل پرخہ ضہیر او مظلومادی کوم چائی؟ خا یہ
 کئی پرخہ کوپ او گوٹ حال احوال ، نہ چہ دورایہ
 تورا د انصا د تیرہ زیاتہ د الماسہ دہ
 ہر سری موند لے لویہ پرخہ ستاد لاسر دہ
 شکر د اکبر د سوات پتا باند رو بنانہ شہ
 لہم لبیان اوچت نے دو مرز چہ دہر چانہ شہ
 د اقبال د چادے چہ محفوظ دہر خزانہ شہ

طرح ۱۱

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دقیق شی

پہلے ۲ یو باغ دے پکن تل چہ وی بھار
ازاد ور پکن کوچی بکبلان کوی چغار
نوشہ دہ د جنت امن آمان پکن بسیار

المان کے خبر دار د زمانے دے پہ اسرار
جنت بہ و ایم سواتہ کہ جنت پہ زمین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دقیق شی

نہ نہ دہ د جنت زیب و زینت لوی بے شا نہ
قدرت پکن جو رکوی مناظردی لا بیا نہ
مندی پری گل، غوتی پانڑے ہم ناچ کوی د خانہ
آواز د طاہرانو اوریک شی د هر خوانہ

دالمال د دے دچہ منکول پستالپاسہ دہ

هر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

نن د قام د پارہ دلتر ہر جائی اسکو لو نہ دی
نورد ترقی ہم ستاد ورائد اسکیمونہ دی
هر خوانہ موجود ستاد تعمیر بنہ مثا لو نہ دی
دے د احقیقت، ہسے خبرہ نہ د قیاسہ دہ

لے
هر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

لاس پہ نام ولا رفکری دعاء ستاد اقبال کوی
مرد دستا حاصل شی پہ دارین کبن دغہ سوال کوی
تہ چہ رہبری کوے تفصیل ئے د اجمال کوی

تا کو یا آغستہ چترہ خونہ د الیاسہ دہ

هر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

سستہ لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

احوال او گورہ راشہ چہ حال دتہ تسکین شی
دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

نظیر دے دجنت بسکے دستواز مکہ نامدار
طوطیان پکنی چغار کوی بے خوفہ لہ آزار
دادور مجتور دے دی ہر توک شکر گزار
خزان دے مولی دور لری دے چمن گلزار

پہ امن دے آقا تو دے دے ہر یو مکین شی

صد شکر دے اکبر دے چہ پہ امن کبن اول
دقحط کش مکشہ بچ دہر قسم غوبل
اقبال دے جہاز سب دے منظم او مدلل
دے علم پہ زبور سہ فکری! بندہ مکمل
حافظ دے دے غازی محمود بوالہ العلمین شی
دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

(عبدالملک فکری، تندو ڈاک سوا)

بنا علی شہید محمد خا
صاحب مینوش تراندی (صوابی)

طرح

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

ہزار محلے دشمن کے بے باکہ نکتہ چین شی
ہلال چہ دے خودی چہ کمال سہ قرین شی
ہمال دے قاہری بے ہلہ ستور دے جبین شی
دوخت پہ کوتہ کبن دے سلیمان ہنہ نکین شی
پہ تخت دے حکومت باند فائر پہ بندہ تمکین شی
دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

یقین چہ در محکم شدہ فوقوت تر نہ جو رہی
 چہ پاک در شدہ قوت نو حکومت ترینہ جو رہی
 چہ نیک در بصیرت شدہ، عدالت ترینہ جو رہی
 کہ روغ در وہ سیرت نو شجاعت ترینہ جو رہی
 پہ ذات در جہازیب کین بہ داکل در تہ آیین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 پلاس کین در قلم در مقدر وجود کتاب دے
 دروند پہ سمندر کین در آسمان فقط حباب دے
 پہ سترگو در مؤمن کین در ادراک جہا سراب دے
 در دہ او در حق مینج کین در یرنہ غوند حجاب دے
 اوچت شی دا حجاب چہ چہ روح در شاہین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 دسوات در والی کار واریہ تعمیر در زندگئی دے

ہمان در تصور کین در تفسیر در زندگئی دے
 ہما ت در سراپا وینہ تو قیر در زندگئی دے
 بہ ہم و فراست کین در تدبیر در زندگئی دے
 نظام پہ حکمئی در بنہ سیرت سنا سنکین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 بہ غارہ در مینوش کین کہ داطوق در خدمت دے
 در او در والی صاحب نشان در محبت دے
 در وہ در لازم ہما تے قول عمر صفت دے
 لک چہ چا حلال کورک نو دا عین شرافت دے
 کمال در حسن ہم در داکہ کورک چہ نمکین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

شیر محمد مینوش تور لانڈی، صوابی

بِنَاغِلِ أَحْمَدِ جَاوِضًا نَشْتَرُ عَلِيْرًا سَوَا

طرح ۱۱

یوزہ یوازے نہ میہ پے دے باندِ خوشحال

دلشاد کرمی آزادشہ ہر نفر چہ د جنجالہ

یوزہ یوازے نہ میہ پے دے باندِ خوشحالہ

خوشحالہ ہول وطن در ب پے دے کوم عظیم دے

پے دور جہازیب کبی چہ مو نبر خوشو دسیا

شکر بیا پے شکر چہ پمراستہ لہ دے ذات شہ

معراج د ترقی جو نبر نصیب د ذوالجلالہ

پسنتو نہ راشہ گورستا و طن خرنگ جنت دے

واورہ درتہ وائی دھمکل زبا د حالہ

روح د ترقی چہ دے ذات پے مخی بیاموند

کبی ہر نفر لکہ سور ما جو نبر د خیالہ

عزت دے کہ عظمت کہ د دولت د جہازیب

راحت و مسرت دے و صوتا کپڑا د اقبالہ

ماور د خوگ وطن تہ کہ خوگ کید تنگہ وائی

د لکڑشہ پے دولت د خپل وطن د لایزالہ

پے در کبی د خالق پے د نشتر وی د عادات

آشنا کپڑا مو نبر د خوگ وطن د تنگ د لوی کمالہ

طرح ۱۲

دو طیان پے گلستان کبی پے خندا کینا ستہ جمع

نوتہ نیمہ شپہ کبی جہازیب بلہ کپڑا شمع

دو طیان پے گلستان کبی پے خندا کینا ستہ جمع

اُوچتے کورے خوگ راک پسے شروع شو نو بتونہ
 ماٹل شوہ دھرم ملک دھر وطن نہ و تہ سمع
 زاغان کہ خاپیرک و و روان کل شو نامراد
 رنرا د جہازیب کورہ لہ و وار و قلع قمع
 خوگ وطن جو نب بہ د جنت نہ یو حساب شی
 د درد لایزال نہ د نشتر شو داسے طمع

طرح ۳

هر سری موند لویہ برخہ ستاد لاسر دہ
 فضا د کوم ستا چہ ن پسر جو نب لیا سر دہ
 هر سری موند لویہ برخہ ستاد لاسر دہ
 سیرت د فرشتونہ فیض د نر نہ م آقا خانے
 حسین چہرہ در کورے لایزال عجب د ناسر دہ

اسوات د گور خود قسمت چہ د اصلاح کورے
 سر کند مو نبہ تو لو تہ زیبالہ پنج حواسر دہ
 وطن د پستونو چہ بہ رشتیا سرہ جنت کورہ تا
 د حال ژ بہ گویا دھر چمن پرے د احسان دہ
 اساد پستونو د وطن زیبہ اجہان زیبہ
 صداد مر جباد پہ کور دار د چپور اسر دہ

طوطیان لہ د چمن بہ د تل ستای پیہ نغوسر دہ
 منوس ز باد زا غ دہ چہ عروس لہ د سپاسر دہ
 ایم نہ پستون در تہ قابل چہ بہ احسانہ شہ
 بہ کامیا نہ شی ثابت جو نب د قیاسر دہ
 اے جو نب سلطانہ مبارک بیا مبارک د شہ
 وینا د نشتر دادہ چہ سر کند لہ قرطاسر دہ

سلسلہ

طرح ۱۱

دروغ نمدی رشتیادی پر رشتیا که دیقین شی
 پستون به خوارشی خنکه چه باد شاه عدا آمین شی
 دروغ نمدی رشتیادی پر رشتیا که دیقین شی
 نیم ریا کار بچان نه خونبیا ریا کار شی
 های دریا کار به په آخر کبی تحت ترین شی
 کید لپ قدم حماد سوات په زمین کبی ته
 گوره کائینات چه خاک وطن حماد آیین شی
 دے ددم قدم د عالیجاہ بلند شتر جو
 زیات به له د حاله استقبال جو نبرنگین شی
 آباد لوی خاوند حکمران جو نبر د سوات
 په سوال د کشتتر له فرشتون هم آمین شی

احمد جا نشتر سکنه علیگرامه سوات

بهاغلی مولوی ضیاء الحق صاحب

علیگرامه سوات

طرح ۱۱

یوزہ یوازے نہ میہ پہ د باند خوشحالہ
 ہونہ تیل حکمران او سے اے شاہ بلند اقبالہ
 شوک د بھامند کولہ خیل جو اولہ نوالہ
 نول ستاد عانی کوی کہ شوک لوی د کھورسا
 یوزہ یوازے نہ میہ پہ د باند خوشحالہ
 پورے پھر حای جو نبر د پارہ مدر سے کرے
 مولہ دھر سپری د علمونو ہر سے کرے
 معور د کچہ کل واپہ دھنراو د کمالہ
 یوزہ یوازے نہ میہ پہ د باند خوشحالہ

داهغه افغانان دی چه پیشه ئی شرسد ت و
 له رور اوله عزیز سئ ئی بغض و عداوت و
 بل کار به له دوی نه وه ئی له جنک اوله جداله
 یوزه یوازے نه یه په د باند خوشماله
 اوس ناست دی په آرام سئ کوی عیش و عشرت
 پیدا ئی یوله بل سئ دے انس او محبت
 تول ستا شکر گذاری خلاص د ظلم د جنجاله
 یوزه یوازے نه یه په د باند خوشماله
 جاری په هر مقام باند ستا بحر د کرم د
 ن ستا په اهتمام سئ تول ستا باغ ارم د
 پاک رب د معمر په عمر نوح کوه نیک خصاله
 یوزه یوازے نه یه په د باند خوشماله
 پونب تل حکمران اوسه اشاه بلند اقباله

قدرت د رب موجود زمکه آسمان وی
 سات په سار زمین کنی جهازیب د حکمران وی
 د سوال جو نوب قبول کرے پخیل فضل ذوالجلاله
 یوزه یوازے نه یه په د باند خوشماله
 پاک رب د معمر په عمر نوح که نیک خصاله
 ستا غلام خلقه بگوش
 کرے له خیل لطف و کرم نه فراموش
 د داسه خاکسارانو پرورش کوه د عاله
 یوزه یوازے نه یه په د باند خوشماله
 هر شوک د بهر مند کوه له خیل جو اوله نواله

مولیٰ و ضیاء الحق، علیکرامه - سوات

بنا علی جناسا مطا محمد رضا منکون

طرح

یوزہ یوازے نہ یہ پہ دے باند خوشحالہ

داوی رحمت درب دے پہ جہا دیوے مثالہ

یوزہ یوازے نہ یہ پہ دے باند خوشحالہ

دنیا کبی دھر قوم د انتظام شتہ

ہین امن ممکن نہ دے بے امیر پہ جہا

د اشاذ بلکہ عدم دی چہ آمین وی د جہا

رحمت نوی فرشتہ خونہ والی دے مثالہ

یوزہ یوازے نہ یہ پہ دے باند خوشحالہ

بے کوثر بے ریا تل د خیل قوم کوی خلد

روز غمخورد قوم د ترقی د یو پہ محنت

ای دے توینہ حکم رب پہ د غہ نیک خصلت

جلال کمال نے حکم دے د رب نہ بے مثالہ

یوزہ یوازے نہ یہ پہ دے باند خوشحالہ

مائد خونہ دستا دے جہان زیب پہ زہرہ سلیم

بانی دہر نیک کار دے بلاریب پہ زہرہ حلیم

مبول د عام الناس دے شرافت لری عمیم

صد آفرین پتاشہ والی ستا پہ افعالہ

یوزہ یوازے نہ یہ پہ دے باند خوشحالہ

رو بنانہ شہ تاریخ ہم د گل ستا پہ دوران

مائل ستا د انصاف حکم ہر شوک دے جہان

در اصل بجا ہدے ذیل مذہب د کورہ رو بنان

قائد لقب د ستا صدر را عظم نے بے مثالہ

یوزہ یوازے نہ یہ پہ دے باند خوشحالہ

طرح ۲

لو طیان پہ گلستان کبں پہ خندا کینا ستر جمع

۱۰ بارہ دسہرہ یونسیم د نو بھار

لو طیان پہ گلستان کبں پہ خندا کینا ستر جمع

۱۱ بارہ دسہرہ پنجم کان جو نبرد عیش

۱۲ بارہ دسہرہ رحمت د اتاریخ جو نبرد عیش

۱۳ بارہ دسہرہ کواکب د اقبال جو نبرد عیش

۱۴ بارہ دسہرہ رحمت د جہان زیب د ہر دیار

۱۵ بارہ دسہرہ یونسیم د نو بھار

۱۶ بارہ دسہرہ جہان زیب رب پہ سادل باند کوی سخن

۱۷ بارہ دسہرہ ظلم لایہ نین پہ سوات شروع د فخر

۱۸ بارہ دسہرہ زغور د قوم د تل ظالم تہ کوی قہر

۱۹ بارہ دسہرہ یونسیم د نو بھار

۱۰ سوات یو گلستان دے تہ ہم گل ادعم شمس

۱۱ دادرسی دہر مظلوم نے تہ سایہ دہر شمس

۱۲ تہ سورہ رحمت نے تہ رعب دہر بشمس

۱۳ د نپل توآ پشت و پناہ نے کشتیا نے بے مثالہ

۱۴ یوزہ یازے نہ یہ پہ د باند خوشمالہ

۱۵ دراصل تہ د خدای نے پرستار دیر پہ غلو

۱۶ ستانیک محل دہر مومن پہ زبہ جو رشوے مومن

۱۷ دہر مفسد د زبہ نہ حسد دورشہ ستا پہ چو

۱۸ نین سواد ار امان شہ پہ آرام دے مثالہ

۱۹ دغا و رب تہ مدام کومہ زہ مرزا سلطان

۲۰ آمان د د زوال کوی رب د عدل دامیران

۲۱ قائم د پہ جہان وی د اقبال ستور رو بنان

۲۲ فصیح ملیح بشر جو نبرد الی دے مثالہ

۲۳ یوزہ یازے نہ یہ پہ د باند خوشمالہ

دامن فرشته ده که رحمت در رب غفار
 داستاداران امان که به رشتیا سزای غم
 دقوم دملک دپاره شب و روز کوی محنت
 هم خوب او هم خوراک بی دے دقوم به محبت
 عاشق داجهان زیبا دمعشوقه خیل رعیت
 دراصل مجاهدی، رد بدعت، شوهر لار

دعاء دعام و خاور ته جاری دهر فمه
 ملیح دهم فصیح دجهان زیبا دهر بشر
 ناسخ دهر قبیح دے دل صفا دے به عنصر
 رو بنان پرے کل جهان دمعطر دے منور
 اننقش فی الحجر بی به دنیا جو به یاد کار
 مقبول دعام و خا دمشهور دتول عجمه
 طوطیان به کلسنا کنی به خند کینا ستر جمع

سوال ته به درگاه در رب غفار کوه اے سلطان
 کل مخلوق دهم رنزا زیب دجهان
 ترقی عروج دسوات دے دآسمان
 و انما دعدالت به جاری لوی به جار
 رو بنان پرے کل سوات ذریه خالی لری دغم
 طوطیان به کلسنا کنی به خند کینا ستر جمع

طرح ۳۴

سری موند لے لوی به برخه ستاد لاسه ده
 در صبا بی شوے چه رنزا دعام خاصه
 سری موند لے موند لے لوی به برخه ستاد لاسه ده
 رحمت بی نه تا فیض رسی نه چا و ته
 رحمت بی چه جاری شوے هر خوا و ته

زیب د کل جهان شوئے ذ زیرو نه بالا و ته
 ابرو د جھارے غنچه زمکه ستاد لاسه ده
 هر سړی موندلے لویه برخه ستاد لاسه ده
 ته باد نسیم لے چه مدام جھار د کلو لے
 خه بنه منقسم لے چه مدام جھار د کلو لے
 خه بنه منتظم لے چه مدام جھار د لوه لے
 هر پښتون شرف رتبه موند ستاد لاسه ده
 هر سړی موند لویه برخه ستاد لاسه ده
 ته خوشبویه کل لے زیب د باغ او د جهان لے ته
 ته زیب د ور بل لے سیال د نیشته عالیشان لے ته
 ته قدر شناس لے قدر منده قدر دان لے ته
 تل عفوه ستا په مظلوم ستاد لاسه ده
 هر سړی موند لویه برخه ستاد لاسه ده

تل ته مساوات دهر مسلم که وے د خان سره
 نشته عدالت کین تفاوت زیرو بالا سره
 لکه رب نظر د مرحت کوی له تا سره
 ته مشعل د ستوانے رنیا لې پر ستاد لاسه ده
 هر سړی موند لویه برخه ستاد لاسه ده
 باره د سهر دے دا پنجه سالگره د ستا
 هر سړی مسرور دے استقلال د خپل ملک د جا
 بخت د بار اور شه بهر زیمه بشه تا بند ماه
 تل کوی دعاء سلطان لے چه لے د لاسه ده
 هر سړی موند لویه برخه ستاد لاسه ده

طرح ۱۱

دروغ نه دی رشتیادی په رشتیا که دیقین شی

تل زیب ستا د جہاد، جہازیب کہ دیقین شی
دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

اے سواتہ، تہ صدے دُر شہوار ستا جہازیب دے
محفوظ د امانت ساتھ درب نہ ستا د ازیب دے

تل خیال ہے تو کمال ساتھ زوال ہے ستا ہر عیب دے
کمال ہے ستا کمال د کلام کہ دیقین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

اے سواتہ، تہ تاراج و تل د غیر و بے آماج
بے سہ سر پرست تباہ برباد لکہ د جاج

صد شکر دے مالک شو د خیل قوم د ملک د راج
سامان ہم د عروج کمال بہ ستا جو رہا بالیقین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

ستا ورنہ شیرازہ وہ، مکملہ شوہ ہنسپار شہ

معمار د خیل قوم پیر نہ خان و نج پوہ بنہ بیدار شہ
تعلیم صحت، تنظیم شہ ستا نصیب شکر گزار شہ

دالوی غمخوار ہمدرد ستا د اولی د کہ یقین شی
دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

حفظان بچاؤ د خیل عزت دولت کہ د مطلب وی
ہمدرد شہ د سردار زیب د جہا کہ د مطلب وی

دیوہ د خیل قسمت دہ، د پرا احتیاط کہ د مطلب وی
خان یوی پہ سود و زیا کوہ پہ ایما کہ دیقین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

گنہگار دے تہ اے سواتہ تل د غیر و وسے غلام
ظلمونہ، بدعتونہ، ورنہ رسمونہ تول د قام

مالک د شریعت د سیاست شو لے نیکنا م

مشکور بہ د احسا د خیل والی شی کہ یقین شی
دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

دنيا ستا تما شکیروہ ستاد عقل پہ نظام
 تل هوش عقل سلیم ساتہ دخیل ملک پہ دوام
 هلاں انگشت نما شو د عروج پہ هر یو سام
 تل زیب ستاد جہاں جہاں زیب کہ دیقین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 ماہر سیاست کے جوہر رستم کے زمانے
 قائد حمونہ کے سواد کے یو یادگار کے زمانے
 قاسم فاتح کے سواد کے بدعت کے زمانے
 زوند کا نوم آبدی شہ زیب د سوا کہ دیقین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 دراصل خیر الناس کے داسرار حمونہ کے قوم
 رحمت کے د اللہ حمونہ کے پارہ کے قول قوم
 بشر کے رب پہ فضل دے غیبی رحمت کے قوم

ماہر سیاست عقل سلیم کہ دیقین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 در شب و روز کوشش جاری دے ستاد ترقی
 تہ خہ چہ ستا اولاد لہ جوہر بنیاد د کامیابی
 د بولو نہ و رستہ وے اوس شو و ہا ند پہ سیالی
 اے سوائے خوش قسمتہ پہ خیل دین کہ دیقین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی
 مازا سلطان بہ تل در ب پہ در کوی د سوال
 عزت ژوندون مدام ور کپے د خضرت پہ مثال
 د امر د قسمت د سوا سانی تل د زوال
 تل زیب د جہاں جہاں زیب کہ دیقین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

سلطان محمد، منگورہ، سوات

بناغله شیرضا چندخو، سوات

طرح ۲

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

تیارہ کنی رنوا ہلہ وی بنکارہ چہ عارفین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

تیارہ تورا تیارہ وہ چہ لانه وہ جگومت

نہ علم نہ ادب وہ نہ جا پیر نہ شرافت

ہر خوک ووبے خبرہ د ہنراو د حکمت

نہ دول وہ د خلقواو نہ دازیب و زینت

ہمت او کوی مالیا رنومرا و بوتے ہلہ شین

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

ہمت د جہان زیب چہ کرہ د عدل دیوہ بلہ

پسنتنہ د خیل قام نہ ہے دہر تکلیف کولہ

فائدہ د رعیت بہ ہے ہر وقت لستولہ

مدام میوہ د رحم ہے پہ ہر مقام کرلہ

اوس وای ہول قومو نہ چہ پہ شاہ آفرین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

اوس وای ہول پہ شوق چہ د شاہ یو و فادار

قایم دیری تل د سلطنت پرورد کار

د ابنیکا وطن باغ شہ پہ د باغ تازہ چہار

رشتینہ وای شیرخادم لفظونہ د اشعار

راحی د دہر ملکہ کہ شوک سیل نہ شایقین شی

دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

شیر ، چندا خو ، سوات

شر شور کوی طوطیان د دے وطن پر سرور
داستا بنیکے دوران بنہ زمانہ غم بہ ہر سیر
ہر سہری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ

قومہ خوشحالیکے چہ ن بارہ د سہر دے
والی صاحب پہ دے ورھے اینوڈ تاج پس
دہ ورخ د خوشحالی حکمہ پہ ہر سہری اختر
خوشحالہ ن عالم د خوشحالی پرے قیاسہ
ہر سہری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ

ستا بنیکے دوران د پورے مزے د غر یما نو دی
خاندی خوشحالی پرے پہ مظلوما نو دی
سخت ورھے ن دریاست پہ ظا لیمہ نو دی
رب د اجور کپی داد عام خا الخاصہ
ہر سہری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ

تا د علم جال پہ وطن خور کپہ فیض رسانہ
ہر یو کار خیر کرے تہ خیل قوم لہ مہر بانہ

بنا غلے خور مہر النساء صاحبہ بانو
گوکاری، ستوا

طرح ۳

ہر سہری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ

ہر سہری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ
منع د عطاء نہ د کہتر، نہ لہ مہترہ
بل چینہ جاری د عنایت د لہ دفترہ

مغہ ترے فائز چہ ارادہ لے لہ اخلاصہ

ہر سہری موند لے لویہ برخہ ستاد لاسہ

بلبل کوی نغے پہ باغ کین کوی پہ نخر و
قدما انہلی د نازہ پہ رور و راجی خار و

بناغے پیر محمد خاصا، ساکی، سوات

طرح ۱

زکے یوازے نہ یہ پہ دے باندِ خوشحالہ

خیر یوازے ماد پارے نہ خود عام دے

ہر سرِ رضا دے حکم خلاص و جنجالہ

زکے یوازے نہ یہ پہ دے باندِ خوشحالہ

نشتر دے خفہ در نہ ہینوک د سوا پہ ملک کن

نور ملکونہ وائی چہ شو لاند ستاد جالہ

رعیت بہ بے خود فخر کوی چہ ستا غوندے شادی

ہر سرے د لاند د پورہ پورہ د خیالہ

داستاد ترقی سوال چہ کوی پہ خامین د تول

بل تا غوندے شوک نشتر چہ دشمن کوی بے مجالہ

ستاد فیض عام نہ رعیت شہ قول شاداند

حکم د رتبہ پہ بادشاہان کین پیاسدہ

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد کلاسرد

حق چہ ستاد شکر نہ مہی ہغہ انسان نہ دے

نہ محسن ہغہ د چہ قائل د احسان نہ دے

رب چرے ملکوے د ناشکرہ مسلمان نہ دے

ستادہ دعا گو حکم بانو چہ حق شناسدہ

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد کلاسرد

مہر النساء بانو، کوکاری، سوات

دست که حیوانات که جماداتی بول نارے وہی
 عادل ہے تہ عادل اے والی شاہ با کمالہ
 پورے بہ وصف نہ کری کہ شرح پیر محمد خا شی
 کہ تیر پے د وینا کاند اتلس نولس کالہ

طرح ۲

طوطیان پہ گلستان کبں پہ خند اکیناستہ جمع

طوطیان پہ گلستان کبں خوشی کری خند پد
 دیو شاخ نہ کری بل شاخ تہ د نازہ جھید
 تیاریہ د خیرہ لاریہ زاغان حکہ رمید
 ددہ دھنہ تختی د بنما تو بیو د مع
 طوطیان پہ گلستان کبں پہ خند اکیناستہ جمع

تیارہ د ملکہ لاریہ پہ وطن آ بادا نی د
 ویستی دی دوستانو د آرام زندگانی د

چہ بغض لوی زریہ کبں د پیرے زیا تہ نادانی د
 قربان چہ لتاسا کوی ورسٹی د عقل قمع
 طوطیان پہ گلستان کبں پہ خند اکیناستہ جمع

وطن د دختن خنہ دو چند جوہر کہ فسقا د
 خوشحالہ بہ وی ہنہ چہ کری تیر ساعت پہ یاد
 نہ جہل شتہ نہ مکر نہ فریب شتہ نہ فساد

دارحم د چہ بلہ شولہ ستاد حسن شمع

طوطیان پہ گلستان کبں پہ خند اکیناستہ جمع

پہ ورخ د تا چپوشی خلق یوبل تہ مہش پیر شو
 د زمکے زیر کنبو نہ د زمین سے تہ ظاہر شو
 د چالاس کبں چہ خاک و دھنہ وارہ جو اہر شو

تہ ہے سنگ فارس خلق بہ زر کوی طمع

طوطیان پہ گلستان کبں پہ خند اکیناستہ جمع

پہ فضل د اللہ د ہرہ چارہ منتخب شہ
 بالاد پہ شاہانو کبں اے شاہ لوی منسب شہ

دے صاحب وطن واریہ پہ مثل د جنت دے
 خوشحالہ تے ہر وقت تمام واریہ رعیت دے
 دعا دورتہ جو بڑہ ہر یوکار دے سنکین شی
 دعا دورتہ جو بڑہ دا دعا در رب قبولہ کبری
 خلاص دے پہ دین دنیا کن پاک اللہ د نولہ کبری
 نیکہ دے غوث الزما دے پہ دعا دے رنگین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

نیکہ دے غوث الزما دے پہ سید شریف مزار لری
 تختی تے دشمن شاہ جہازیبلا س کن تلوار لری
 شی د مبارک ہم مبارک د ہمنشین شی
 شی د مبارک سبار کی مون بڑہ پکار دے
 وی پیر محمد خان د دگی پاکہ راتہ لار دے
 دا دور د قائم وی ہم قائم د پرامین شی
 دروغ نہ دی رشتیادی پہ رشتیا کہ دیقین شی

پیر محمد خان دالی، سوات

بناغلی محمد نوشیر و اصحاب شاد پیری

ریاست سوات

طرح ۱

یوزہ یوازے نہ یہ دے بانڈ خوشحالہ

یوزہ یوازے نہ یہ دے بانڈ خوشحالہ

خوشحالہ ہر انسان دے ما خبر کہ د احوالہ

خوشحالہ ہر انسان د خوشحالی کبری کور پہ کور

بوراپہ سر و غنچو د باغجو کو حی لور پہ لور

بلبل د پیرہ جوشہ خان لہ جو کہ تنگ تگور

بادشاہ چہ عادل راغے خلاشہ د جنجالہ

یوزہ یوازے نہ یہ دے بانڈ خوشحالہ

بادشاہ د عادل راغے پھر خای جو رشہ انصاف

د حق پہ سترکہ او گورہ بکین نشته خلاف
 بیزہ شرح او بہ سکی تل پہ یو گو در کین صاف
 قلم شہ ناچارہ ستاد وصف د کمالہ
 یوزہ یوازے نہیمہ پہ د باند خوشحالہ
 قلم شہ ناچارہ ستاد وصف نہ سلطانہ
 عادل ہے رحمدل ہے پہ غریبو مہربانہ
 رشیتین ظل اللہ ہے اے جو بیزہ حکمرانہ
 بادشاہ دھر وطن شہ سوال کوم د ذوالجلالہ
 یوزہ یوازے نہیمہ پہ دے باند خوشحالہ
 بادشاہ د روی زمین شہ دعاء کیم شام و سحر
 تاریخ د تاجپوشی دے پہ بارہ د سمبر
 د اورح د خوشحالی دہ پونڈ باند لوی اختر
 مرزا نو شیروان حکم پہ جوش کرجی د حیا^{لہ}
 یوزہ یوازے نہیمہ پہ د باند خوشحالہ
 خوشحالہ ہر انس د خان خبر کہ د احوالہ

طرح ۱۱

طوطیان پہ گلستان کین پہ خندا کینا ستہ جمع

طوطیاں پہ گلستان کین پہ خندا کینا ستہ جمع

شکر دے اللہ چہ د زاغانو لوشو طمع

شکر دے اللہ دے چہ د زاغان شو تار پہ تار

پیدا چہ شہ پہ سوات کین د مظلومو مدد کار

فضل پونڈ و شہ د خالق غنی غفار

د ظلم تیارہ لاریہ چہ رو بنانہ رانغلہ شمع

طوطیان پہ گلستان کین پہ خندا کینا ستہ جمع

تیارہ د ظلم لاریہ د نرانی شوہ پہ جہان

موی د تل پسر لری جو نڈ دا حکمران

د سوات ز مکہ ہے جورہ کورہ خایستہ جنت نشان

د حق پہ غوگو و اورہ دا خاند پہ سمع

طوطیان پہ گلستان کین پہ خندا کینا ستہ جمع

د حق پہ نظر او کورہ د سوات پہ سر زمین
 ٹاٹ پٹائی بیکل خایستہ باغی پہ بند آئین
 سوال م پہ درکاه کبی د ر ب العلیین
 خاوندہ لایزالہ دشمنی اوباسے قمع
 طوطیان پہ گلستا کبی پہ خدا کینا ستر جمع
 خاوند لایزالہ دشمنان کے کورے تاراج
 ترخو چہ وی ژوندے پسر ددہ لورے دا تاج
 مرزا نوشیروان پہ صحبت لکہ دراج
 د خولے نہ کے د جوشہ پورہ اوختلہ منع
 طوطیان پہ گلستان کبی پہ خدا کینا جمع

طرح ۳۳

ہر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

ہر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ
 شک پکبی ہیخ نشتہ دا خبرہ بے وسواسہ دہ

شک پہ کبی نشتہ خا وادورہ قیل و قال
 ظلم ستم زور و ہر سہری وہ پہ جنجال
 چہ تہ د سوات زمکہ چہ تہ داسے دول حال
 لاند پہ قذیب چہ وہ دہر پاپا اوس لپاسہ دہ
 ہر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ
 چہ تہ وہ قذیب سراسر جور و ہمالت
 د خان ملک د لاسہ دا وطن وہ پہ زحمت
 فضل دربارہ شہ ستا پورے رائے حکومت
 اوس کہ فکر اوشی نظارہ د کوز و پاسہ دہ
 ہر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ
 اوس کہ فکر اوشی نظارے دی لور پلور
 لاری مویترے دروہا ہر سہری پکبی سور
 سر کونہ مزین شو آ بادی شوہ کور پکور
 ژبہ د قلم تیرہ کپے د الماسہ دہ
 ہر سہری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

ژبه د قلم تیره کړې په هـ سـ
 تاریخ ته چه م وکاته وه باره د سمبر
 هر سره خو شماله گونجی جوړ دے پرے اختر
 مرزا نوشیروان خوله د دکه د سپاسه ده
 هر سره موندلے لویه برخه ستاد لاسه

طرح نما

د روغ نه دی رشتیادی په رشتیاکه د یقین شی

د روغ نه دی رشتیادی په رشتیاکه د یقین شی
 آواز د صداقت چه وی د هر چا پر آمین شی
 د روغ نه دی رشتیا د ماضی او گوره حالات
 پوره به در معلوم شی حقیقت او واقعات
 د عدل زمانه د خو شمالی ده نن په سوات
 امن د آمان د خبردار د سامعین شی
 د روغ نه دی رشتیادی په رشتیاکه د یقین شی

امن د آمان د ه هر سره دے په آرام
 سوات شه په مثال یوه توبه دار السلام
 غازی ملت چه بنه خدمت او کړو د قام
 په خپله به قائل شه که د زړه یاد آیین شی

په خپله به قائل شه چه خبر شه په احوال
 چو ته په دنیا کین به ئی پیدا نه شی مثال
 د ایم دی قایم دی داستوری د اقبال
 قبوله که د عام په درگاه در ب متین شی

قبوله که د عام شی په در د پاک اکبر
 مبارک د تا چو شی وی نن په باره د سمبر
 مرزا نوشیروان نه ستا پوره نه شه دفتر
 که لاند ک نظر نه د تاریخ د زمین شی
 د روغ نه دی رشتیادی په رشتیاکه د یقین شی

مرزا نوشیروان شاد پیری، سوات

بناغے شیر افضل صا افضل سید و شریف، سوات

طرح ۲۱

طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند اکینا ستہ جمع

چہ بلہ ورتہ شوه د جہاز یبار خسار شمع
طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند اکینا ستہ جمع
گلو نو ہر طرف تہ پہ بوستان کبی او کپو زیب
حای پہ حای انصاف دچرتہ نشہ دے فریب
ہر حای امن آمان د پہ اقبال د جہاز یب
شہادے سلا فی لورہ راچی د باغ رمہ
طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند اکینا ستہ جمع
طوطیان دے سلا فی لورہ راچی د سردرونہ

پاتے بہ حیران شہ کہ خبر شوے د قصو نہ
تیارہ د جہل دتے دہ د سوات د کنارونہ
ہر حای خوشحالی دہ سالگرہ د ن شپہ رمہ
طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند اکینا ستہ جمع
ہر حای خوشحالی دہ کل د کل سہ سہ سیالی کپی
سواتیان بے غمہ گرجی تول خوشحالہ خوشحالی کپی
خند دے کما مت چہ حفاظت دے دامالی کپی
عروم دے پرایے نہ د شوک د لطف د کر مہ
طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند اکینا ستہ جمع
عروم دے ددرہ شوک تلے نہ دے
راغلی چہ پہ خیال کبی شوک د دہ دے
شک وریکین نشہ ر حمد لہ بنہ پورہ دے
افضل وائی سہ مال د قرا باد د صفہ
طوطیان پہ گلستان کبی پہ خند اکینا ستہ جمع

طرح ۱۳

ہر سری موندے لو یہ برخہ ستاد لاسہ دے

گنہ نہ یم پہ غوگو ما اوریدی گعام خاصہ دے

ہر سری موندے لو یہ برخہ ستاد لاسہ دے

گنہ نہ یم پہ غوگو دے کس م اوریدی دی

دوع یمہ پہ ستر کو کار نامے ستا کتلی دی
سوات شولو گلزار چہ ظایمان تر رب دیستلی دی

داسے ظایمان پہ مٹکنی ستاد خنو خزی دی

ایہ د عدل ستوریہ ما دیستلے داد قیاسہ دے

ہر سری موندے لو یہ برخہ ستاد لاسہ دے

ایہ د عدل ستوریہ ستا پشان حکمران

چرتہ بہ پیدا نہ شی کہ چانو کوی ٹوک جہان

سنا کین ستا پشان بہ پیدا نہ شی داسے خو ان

تاجدارہ نامورہ رب دتل لورہ شان دان

درجہ در رب سوا کوہ داد عام د والناسہ دے

ہر سری موندے لو یہ برخہ ستاد لاسہ دے

درجہ بہ فخر دیار دیکرہ بلندہ پاک سبحان

مالیار دہم اللہ لورہ د سوات پہ د بوستان

دیر بہ وی کم عقلہ چہ بہ تائے وی خفکان

حق تا بہ حقدار و تقسیم کرے پہ نہ شان

ہرہ فیصلہ ستاد یوے بلے لیا سہ دے

د حق د فیصلہ دی پرے قائل پھر ملکو نہ دی

خکے اے سلطانہ پھر حای ستا صفتو نہ دی

بنیکے د نظام د حای پہ حای نشنہ چند و نہ دی

لا رہ تیارہ کی بل پہ ہر حای مشالو نہ دی

افضل و ایی عمر دیر شہ دار نر استاد اخلاصہ

شیر افضل، سید و شریف، سوا

دے چه خدای بادشاه که، شرم زار دهن کاله
 یوزة یوازے نه یه په د باند خوشحالہ
 دے چه خدای بادشاه که په باره د سمبر
 لرے ده یو دم که دعوی قام ته ور
 موسم د پسرلی شه شو خلاص بشکاله
 یوزة یوازے نه یه په د باند خوشحالہ
 خاوره یو شزر سو، کانوی یو لعاونه شو
 جوپ ترے قضا قسم راشه دینه محاونه شو
 خانے حکمران دوی دا بلند اقباله
 یوزة یوازے نه یه په د باند خوشحالہ

طرح ۱۱

طوطیا په گلستا کښ په نند اکینا سته جمع

بناغله خان صا منگوره سوات

طرح ۱۲

یوزة یوازے نه یه په د باند خوشحالہ

یوزة یوازے نه یه په د باند خوشحالہ
 هر انسان چه وینم کوک که حی له خیاله
 سوره سمبالیکی، قد د صنو بروینه
 راشه تماشه له، ته د قام رهبر وینه
 دازیبا د جهاد د، چک د کماله
 یوزة یوازے نه یه په د باند خوشحالہ
 دارحم چه اوشه، پونکه په سحر کښ
 کگل شه دا کلاب، په باره د سمبر کښ

داعدل انصاف نشده نن په زمانه
 لوی واره حمونزه شو په عقل پیمان
 اء خان قصابه هر خوک پو شو پرمع
 طوطیان په گلستان کښې خندا کیناسته جمع

طرح ۳

هر سړی موندل لویه برخه ستا د لاسه ده

هر سړی موندل لویه برخه ستا د لاسه ده
 جهنده د ترقی حمونزه په تو جهها د پاسه

ستا په همتو لوسه لور حمونزه وطن شه
 د سیالو سږ سیال شه، بسکه هر کلشن شه

د امر بانی د هم د عدل د لیباسه ده

هر سړی موندل لویه برخه ستا د لاسه ده

طوطیان په گلستان کښې په خندا کیناسته جمع
 ملک ټول بهار بهر شه، شوه بل د عدل شمع
 چه کوم وخت په چمن کښې د طوطیانو شه چنغار
 سره خان له جوړه که عجیبه خک سنکار

د عدل خوشبوی شو بیلار اغله په طمع
 طوطیا په گلستان کښې په خندا کیناسته جمع

روانه خوشبوی د عدل شوه د شهر یا
 په باره د سهر کښې تاج پسر چه که تا جدار

غک د اختر اولکید د هر سړی په سمع
 طوطیا په گلستان کښې په خندا کیناسته جمع

هر سړی خوشحال شه چه شه دریم اختر
 شمع عدل انصاف شه لیر شه د عدل ور

په یره خوشحالی شو د هر جا وچه شو د مع

طوطیا په گلستان کښې په خندا کیناسته جمع

رنگ رنگ ترقی و رکوع قامله ملک زیبا شده
 به باره دسهر کنی دهر چا حق ادا شده
 راغله دافشه هم د سنیو کم پچاسه
 هر سری موندله لویه برخه ستاد لاسه
 داکار په اتفاق او شه، ستا په نیک خصلت
 تل به ته کامران ئی، چو وی د ا صفت
 د معلومه شو مو نبه هغه وقت د قیاده
 هر سری موندله لویه برخه ستاد لاسه
 اے خان قصابه، ستا چه خوشه که تو ان وی
 صفت به دپه خوئی کنی دخیل عادل سلطان وی
 و تله داتکه یو د سختی او د افلاسه
 هر سری موندله لویه برخه ستاد لاسه

طرح ملک

دروغ نندی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی

دروغ نندی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی
 چه د عادل انصاوی جهها به یو رهین شی
 شر شا بار وطن وه جو به د ظلم یوسنکار وه
 یو دم ئی صفا که چه عادل ئی شهریار وه
 لیدک د عزتو نو سنکار بن په هر چین شی
 دروغ نندی رشتیادی په رشتیا دیقین شی
 خیل حمونه ملک د، خیل پر حکمران لرو
 بقول شکر گزار یو چه داسه رنگ سلطانو
 هغه ملک به لوپ شی چه سر دار پخیل مکین شی
 دروغ نندی رشتیادی په رشتیاکه دیقین شی
 دده په برکت حمونه لار شه جهالت
 په باره دسهر وطن ته راغی دپو راحت
 داوی خان قصابه لوی وار په یو حسین شی
 خان قصاب - منگوره، سوات

بناغی دلاور خاصا دایگی

ریاست سوات

طرح

یوزہ یوازے نہیمہ پورے باند خوشحالہ

یوزہ یوازے نہیمہ پورے باند خوشحالہ
خوشحال رعیتیا دستا پورے عدل و حضوری

یوزہ یوازے نہیمہ پورے انصاف د صاحب گوم
مستی قول رعیت کوی دھر قسمہ چہ گوری
پردی مال تہ کاتہ دی دھر جا پہ ز پورے کین شام
غنیا دارہ سواتیا شو، لہوی د دولت لوری
انصاف د شاہ سواتیا دہاکو انو خاطر نرم

اکثر صاحب مال شو زکوٰۃ نہی غنیل زوری
مخلوق تعلیم یافتہ رعیت دیک شہ دکمالہ
قائم د دانا انصاوی خرنہ پورے مشکور
قائم د حکومت وی خوچہ وی دنیا آ ببادہ
پلاس د شاہئی د صاحب د از نٹیر محکم وی
بھار د حکومت د خدای ساتی د غم د بادہ
دادور د کلو نو د پورے گلشن ہر دم وی
د بدب د شاہ تل وی داد بدب دستا حیا دہ
حیا د اجمو نبرہ پس شب و روز ہر دم وی
نکاح د غنیا پانوی دستا شام خیالہ
د ازہ یوازے نہیمہ پورے باند خوشحالہ
حکونہ معتمد د شاہئی پورے دستور دی
خوشحال رعیتیا دستا پورے عدل و حضوری
حکونہ دی ستا حاشیہ د حکم اے سلطانیہ

معنی لکه د متن، متن وی چه د معنا نه
 مسکن دستا گلشن شی، د گلشن نه ته شی خوانه
 ترخو چه دا دنیاوی ته محفوظ شی د دنیا نه
 کشتن د ستا تاجداروی چه تاجدار شی د هر شانه
 ایمان د سلامت شه، سلامت شه د ایمانه
 دشمن د رعیت د هیش ستاوی به مجاله
 ستاج د دولت سوار رعیتیا په تامموری
 رعیت راضی به د دے چه د تاپرے نیک خیالات دی
 خیالات د د نیک هیسه ستا د قوم پسر وی
 ظلمونه ستا په نیک فهم د خوار و پسر قحط دی
 بر د خیل نیک د هیسه د تار هبر وی
 حقوق د عدالت ستا د په هر وطن کین زیات وی
 دانگ د قاف تر قاف مدام ستا د بر نه بروی
 ترخو چه د لاور غمکین هر و نه وی د قاله
 د هغه د اسوالونه تل په در کین د غفور دی

طرح ۱۱

طوطیان په گلستان کین په خندا کیناسته جمع

معجوره پرنده د سوا په ملک کین په شمردی
 طوطیان په گلستان کین په خندا کیناسته جمع
 معجوره هر آشیاد سوا په ملک کین په خندا د
 محفوظ امن آمان کین چلیبری د هر قسمه
 موسم د پسرلی د سوا په حد مدام پیدا دے
 اقبال د شاه سوا بد خواها کوه بهر د رسمه
 گل ها وقت بلبلوته د نازه په نیدا دے
 خوف ووت د کلونو د خزانه د جان جسمه
 شبیم غوتی غوتی لبیا د کار و متار د
 طوطیان او بورا گا خوشنود پد کینا جمع
 طوطیان او بورا گا په سوا کین د که معتبر دی

دا دور د مدام وی په قسمت د حکمران
 شاهي چه د اول آخیره وی د نول اولاد
 گلشن گلشن د سوات چه راهی وی پرتو طیان
 طو طیان او میلانه بکین او سپیدی خاد و بناد
 و اصف چه د لاور غمگین پرتو پخیل لسان
 دا دول د سوات وی په و آلی صاحب آباد
 کلونه دولس میاشته په باغچو کین معطر دی
 زاغان تریه ارما کین په سودا کینا سته جمع

طرح ۳۱

هر سیری موند لویه برخه ستاد لاسه

خوم سائیلانواراده چه د کوم کار کره

هر سیری موند لویه برخه ستاد لاسه

موسم په عدالت په سوات کین هر زمان گلزار دے
 د خوف نه خزان خفقان ژرینگی کور و کر دی
 حیران چو نبر وطن ته نول کابل او قندهار د
 موسم پرے معتدل گرمی یخنی سم بر ابردی
 آبی د سوات هر کله په نیک فهم د سر د اردے
 چمن چمن چمن د یورپ خنجهتر دی
 مخلوق د هر وطن د لته شادا کینا سته جمع
 راجی د سوات لید و له د هر قسم مخلوقات
 والی صاحب د سوات نام منور که قاف تر قافه
 حافظ د سوات ایستلی بد خواهان دی د هر بات
 منسوخر ظلم زور شر آن د هر قسم اسرافه
 رهبر د غریبانو د اسرطان دے عالی ذات
 گواه پرے نول عالم دے چه حای کین د انصافه
 مشتاقه دیر عالم د سوات شاد عدل گستر دی
 بد خواه د شاد سوات گوشه جدا کینا سته جمع

خورش سائیل نو اراده چه دولت و کور
 قول هفت مایه شو پکین یو پاتے عی و م نہ شد
 و اہ فقیرو افسانہ د شہرت و کور
 پاتے یو سائل پہ سوات خوار چاتہ پہ نوم نہ شد
 دا د تقسیم بر خے پہ جمعہ کین حرکت و کور
 ہر سائل سخی شہ نام ہرگز پاتے دشوم نہ شد
 حکم پہ یورپ اشیاد سوات نامے اظہار کور
 چترے پس د بادشاہی لمن پاسدہ
 دا د شام ثانی پہ سوات کین بل چہ دویم شام جو پیشہ
 حکم دیر عالم پکین دہر خای متاشہ کوی
 دا د سید و لغوث پہ سوات د اسلام جو پیشہ
 سوات اکہ د نہ پہ دہر وطن کین پلوشہ کوی
 ہر رنگ طالبان پکین دہر عالم انجام جو پیشہ
 ہر رنگ ملنگان پکین پہ ہر رنگ شہ کوی

ہر رنگ غنچے و پکین ہر رنگ بھار کور
 ہر رنگ باغچہ پکین دہر ثمرے قیاسدہ
 ہر رنگ ہنر پکین د چین او د ختن شتہ دے
 ہر رنگ نقاشیان پکین قابل پہ امتحان شتہ دے
 ہر رنگ فیشن پکین تیار دہر وطن شتہ دے
 ہر رنگ فیشن ساز یعنی تیلر پہ ہر مگ شتہ دے
 دا د سوات شاہ دہر بندہ شہ گفتن شتہ دے
 دا سے دہر قسمہ نن پہ سوات کین قابلان شتہ دے
 دا د مہواری د سوات اصلاً دار و مدار کور
 حکم دبد بہ د سوات تیر خود د الماسدہ
 خود بہ ترقی د غہ د سوات نام عجیب کوی
 مل چہ تے پہ نیکہ خیل تا جور دہرہ یا بہ دے
 تل د سوات سلطان رائے دوستی د خوار غریب کوی
 دہ د عدالت خنجر و بستے د نقا بہ دے

ہم نے پرورش کوی ہم نے غور و طبیب کوی
ہم دے نیکو کار او نیک کردار دہر حسابہ دے

داسے نیکہ برخہ چہ د قوم سہ تاجدار کیت

برخہ چہا نگیری نے رسید د والناسہ دہ

نامہ نے ج ا و ہ الف ن ز ی ب جہترہ دہ

فکر و رتہ او کویہ چہ عقل و رتہ خام نہ کویہ

جیم ہ الف یوحای او د نون بیلہ خانہ غور دہ

ز یوازے کوردے تی ب یوحای بد فام نہ کویہ

د اجہان خائستہ برخہ نے نام کبی مقررہ دہ

نام کہ د حضور کور حروف نہ بے دوام نہ کویہ

د ا د صفت باغ کبی نوکری چہ کوم غمخوار کویہ

خوبینہ باغبانی د لا ورتہ چپور اسہ دہ

ہر سری موندے لویہ برخہ ستاد لاسہ دہ

طرح

دروغ نندی رشتیادی بہ رشتیا کہ دیقین شی

تعلیم د عدالت عاقلہ تہ او کویہ بہ سوا کبی

دروغ نندی رشتیادی بہ رشتیا کہ دیقین شی

تعلیم کہ د انصا کویہ اول پرے امتحان کویہ

داخل چہ سوا اول بہ سوا کبی نوم نے لندی ا کے دے

محصول د سواد عد دینہ اکا کہ تہ خیل خان کویہ

تپوس د میلہ نو د محصول دوئی تہ کار سپکے دے

پہ ورے پنچہ حکمہ پرے د عدل شاہجہان کویہ

اخلاق د بد فعلی بہ نولہ کبی خوند تیخ شملے دے

تہ اختہ کہ حاحد کبی مسافر شہ بہ پنچات کبی

بر باد یو تروند دیا و پ عیا کہ دیقین شی

دروغ نندی رشتیادی بہ رشتیا دیقین شی

درون چه میلانہ شیئی بہ مزکا دستا بھارتہ
 مالیان د حفاظت د پارہ وی ورتہ موجود
 پولیس حفاظتی دی تقسیم شوی ہر دیار تہ
 چاقی دستری مشئی میلنولہ ور کوی سود
 نوکر کوی منجہ د خدمتو نو خیل تاجدار تہ
 صاحب د نوکرانہ جو ری د حیا بود
 خوشحالہ میلانہ شیئی د ہر قسم بہ غم قات کبھی
 کارونہ بے ریادی بہ ریاکہ دیقین شیئی
 روان چه میلانہ شیئی بہ مہم کبھی د سلام
 مطلب بے بہ زبہ داوی چه یو او کوی ملاقات
 منشیان کوی د صاحب ورتہ د ہر کلی کلام
 اے خوانہ نوم د او وایہ چه تیرونہ شیئی اوقات
 ولا روی بقول منشیان دے میلنوتہ لاس پنام
 ترخو چه میلانہ کوی داخل نوم ہفتہ ذبات

منشیان بقول شریفان د حکیمان دی پخیل ذات کبھی
 بہ جی قربا نکیادی بہ لکیا کہ د یقین شیئی
 نوم لیک چه ہر زمانہ کوی زر عادل سلطانہ بے ور کوی
 صاحب د باوی کار د نوکر تہ زراو کوی آواز
 فلا نے میلہ تشریف د زردنہ مقرر کوی
 میلہ بہ ملاقات لکہ د کل کوی تن خیر از
 حضور د ہر کل قول د خولے ورتہ ہر کوی
 ہر شد غوندہ رائد ارشی لکہ پیر چه کوی نوکرانہ
 احوال درتہ بنسکارہ کوی دلاور بہ د ابیا کبھی
 بنہ واورہ داوینا بہ د وینا کہ دیقین شیئی
 دروغ نہ دی رشتیادی رشتیا کہ دیقین شیئی

رلاور غمگین واک سوا

دناظرینو پرخدا کین

خاص عوامو ته او بيا خاصڪر تعليم يا فته
 او ادبي طبقه ته دانشه معلومه ده چه جو
 په رياست کين تر دے حينه پورے داسے
 يو ادبي شاهکار او د ترقی او دعروج
 په حقله داسے يو مشاعرہ نه وه شونے
 دا اوله مرحله ده چه هر ڪله حضور
 غازی ملت والا همت فرمانرواي
 سوات دام اقباله د ترقی په بام باند
 مکاينبغی د سوات رياست پوزيد و نکه
 نينه او گوزوله، نو د ادیب، شاعرانو

په زړه کين دخپل محبوب حکمران د همت
 جذبه راغله، او د دے خپل نیک محسن
 د تحسین نه چپ نه شو پاتے کيد نو هدا
 حمونزد رياست بناشلی محترم جناب
 سيف الملوک صاحب صدیقی
 (تحصیلدار دفتر حضور دام اقباله)
 درياست سوا وغيره ادیبانو صاحبانو ته
 د مشاعرے پیغام ورکړه نو بنا بران بنا غلو
 شاعرانو خپل خپل کلام د پارہ د شایع کولو
 صدیقی صفا ته را اولیکه، اگر چه د بعضو شاعرانو
 شعرونه د قافیو او درديف په لحاظ او د بحر په
 توازن سر سے نه خوری لیکن بيا هم صدیقی صفا د
 هغوی د جذب با تو قدر کوی او پخدا د ناظرینو کين پشکو

تاسو روور

فضل الرحمن فیضان عفی عنہ
 حیات

د عقیدت کلونہ

راشہ لب او گورہ ڈا د عقیدت کلونہ
 لکہ بورا بویہ وہ دا د صداقت کلونہ
 ننئی ورح د تاجپوشی چہ د والی ^{حب} ضادہ
 شو پہ پیشکش کنی ورتہ دا د حقیقت کلونہ
 بن ادیبانو شاعرانو پہ اخلاص او خلوص
 حضورتہ پیش کردہ پہ د ورح د محبت کلونہ
 ہر یو شاعر اظہار د دیر خوشحالی کردے
 غازی ملت تہ د والی کردہ د عبرت کلونہ
 وائی حبیب چہ مونہ بہ نہ یو دایا کار بہ و تل
 تل بہ باقی وی دا جو نبرہ د خدمت کلونہ
 بنا غلجنا حبیب الرحمن ^{حب} ضا حبیب کالیج

مظلوم ورته خند پېری او ظالم کوی فریاد
د زړه په وینو تکی دا زما قلم لیکي

سېف الملوك صديقي

زانا انتظار کومه ستاد سترگو

سېف الملوك صديقي

زه انتظار کومه ستا د سترگو
ولي پناه شوې ته زما د سترگو

چې په گلونو د دنيا کرم نظر
مثال مې نشته د اشنا د سترگو
که په سلگو يمه يواخي ته يم
اوبسکې بهيېری د هر چا د سترگو
خومره بنائست چې ستا په سترگو کنبې وو
نشته نرگس او د لالا د سترگو
هر چا ته گورمه دنيا لتوم
نشته هغه چرته خدا د سترگو

صديقي خوش دج په خلوت د دنيا
چرته به پت شی د دنيا د سترگو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**